

Kogar kača piči ...

Igre pod mizo ali transparentna prodaja HPV?

V ponedeljek, 9. januarja, sem v Primorskih novicah z velikim zanimanjem in veseljem prebral komentar novinarka Petre Vidrih pod naslovom Kdo je Primorec?

Že dolgo nisem zasledil tako dobrega komentarja, saj je novinarka zelo tankočutno in s pravo mero občutka za realnost opisala aktualni trenutek in odnos matičnega naroda do njegovega nedeljivega dela, Slovencev v Italiji.

Primorci smo tu in Primorci so tam! Meja je žal samo še v naših glavah! Tako kot za Primorske novice tudi za Zvezo za Primorsko - ZZP pa te meje nikoli ni bilo! In prav zato čutim potrebo, da pojasnim svoja stališča, saj sem posredno vpleten v to "nesrečno" zgodbo.

Pomembno je, da se razčisti osnovno vprašanje, ali gre res za transparentno prodajo "vipavske banke".

Trgovsko podjetje Fama Vipava je manjši solastnik Hranilnice in posojilnice Vipava. Kot direktor se zato redno udeležujem skupščin te, sicer ene najmanjših, po rezultatih pa ene najboljših slovenskih bank. Kot dobremu gospodarju mi ne sme biti vseeno, kaj se dogaja z našim solastniškim deležem, ne glede na njegovo majhnost. In tako se obnašajo tudi drugi manjši lastniki.

Ulica je spregovorila in govorice niso potihnile. Da obstaja scenarij likvidacije hranilnice, saj bi le tako lahko prišla v last slovenskih hranilnic v zamejstvu in sicer zaradi italijanske zakonodaje. Kakorkoli že, mali delničarji smo se sestali in zahtevali odgovore. Niso nas prepričali! Dvom v transparentnost prodaje je bil pravzaprav vedno močnejši.

In tako je nastal konzorcij malih delničarjev, z zelo jasnim ciljem zaščititi naše interese in naše premoženje. V primeru likvidacije bi ga namreč izgubili in taki primeri v Sloveniji niso izjema. Prej pravilo! Če si majhen, si praviloma nezaščiten, nimaš pravih informacij in poteze pravočasno vlečejo veliki, beri največji lastniki!

V tem trenutku je po mojih informacijah stanje optimistično. Številna podjetja iz praktično celotne Primorske, od Kopra do Tolmina, so izrazila pripravljenost, da sodelujejo pri odkupu 54-odstotnega deleža Kmetijske zadruge Vipava vipavske hranilnice, ki bi se v tem primeru lahko res razvila v novo in pravo "Primorsko banko".

In to na njenem celotnem ozemlju, saj so zamejske slovenske hranilnice že sedaj njen pomemben solastnik. In tega se zelo veselimo.

Mali delničarji si želimo, da svoj delež še povečajo in to smo jasno povedali. Ne strinjamo pa se z likvidacijo HPV, kot metodo za njen razpust in prevzem. Likvidacija je namreč nepregleden proces, ki se lahko konča zelo slabo, tako za KZ Vipavo kot za male delničarje, kmete in lokalne skupnosti. Je pa več kot očitno, da hočejo nekateri županu in konzorciju podtakniti neprimeren odnos do Slovencev - Primorcev v Italiji in tako zakriti dejanski in osnovni problem. To pa je metoda in transparentnost prevzema in nikakor ne državljanstvu prevzemnika!

Star pregovor pravi, kogar piči kača, se boji še zvite vrvi. Na Primorskem smo ob osamosvojitvi imeli kar tri večje banke, Banko Koper, Banko Vipava in Komercialno banko Nova Gorica. Ni jih več, preprosto "pobrali" so nam jih. Eno v Maribor, drugo v Ljubljano, tretjo - Banko Koper - pa so prodali Italijanom. Tudi naše podjetje je bilo njen komitent in pri njih smo dobili prav vse kredite in garancije. Tako rekoč zrasli smo skupaj z njimi! Zadnjih šest let pa pri njih nismo uspeli dobiti niti evra kredita več. In tudi zato sem neomajno prepričan, da bi Primorci morali ponovno imeti "svojo banko". Ki te pozna, ki te razume, tebe in specifikko okolja.

V tej luči je potrebno razumeti tudi izjavo župana Marjana Poljšaka, ki je pravi borec za interese Primorske. Prepričan sem, da je njegovo opravičilo iskreno, ko je HPV neprevidno poimenoval za zadnjo in še edino primorsko banko.

V zgodovini so kraljestva nastajala in propadala. In na mojo žalost je naše "evropsko kraljestvo" že začelo propadati in prav lahko se bo zrušilo, kot hiša iz kart. In tudi iz te bojazni ocenjujem, da je edino pravilno ohraniti čim več lastnine v naši, slovenski, primorski lasti - vključno s povečanim deležem naših zamejskih Slovencev. Še toliko bolj, če obstaja želja in tudi sredstva, da se to realizira! Seveda na transparenten in pregleden način!

ALEKSANDER LEMUT,
Vipava